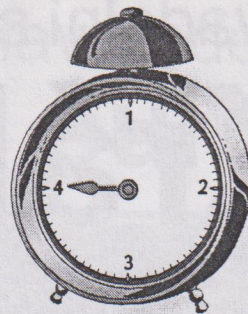

WINTRŮV RAKOVNÍK

XXVII. PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÝCH
DIVADELNÍCH SOUBORŮ

BŘEZEN 2003

Přesný text nemá smysl

Cesta do Betléma aneb Putování tří králů aneb Jak to určitě nebylo nám předvedlo Divadlo Luna Stochov. Do útrob svého domovského spolku nás vzali Šárka Vyskočilová a Milan Pokorný.

Proč jste si vybrali tuto hru?

P: To je napsaný v programu.

V: Tak to řekni!

P: My jsme si ji vybrali jen čistě náhodou. Pro pobavení nás samých. Je od Marie Litošové. Původně to byla loutková hra, myslím. Já jsem ji v životě neviděl. Ke mně se dostal akorát scénář. Velice se mi líbil. Chtěl jsem to zkusit se živými lidmi. Nějak jsme se toho chytili a udělali ji. Díky tomu, že měla úspěch, jak u nás na Stochově a i jinde, tak proto jsme s tím v Rakovníku.

V: A taky díky tomu, že jsme hráli samé takové dosti náročné hry, tj. psychologické a takové. Chtěli jsme si odpočinout, vyblbnout se a pobavit na jevišti. Ale chtěli jsme také pobavit i lidi. Což si myslím, že se nám splnilo.

Jelikož vás vidíme, jako divadelní soubor, už podruhé na jevišti, tak jak se vám zkouší více her najednou?

V: Jelikož je to v podstatě úplně něco jiného, tak se nám to nepletlo. I zkoušky probíhaly jinak. Já dokonce hraji v třetí hře Proměna, a nemám s tím žádné problémy.

Kde jste zapomněli scénu?

V: To byl záměr, nemít scénu. Vlastně Milan chtěl mít naprosto prázdné jeviště. A já s tím souhlasila. Vždycky je nějaká scéna a my jsme něco jiného. Chtěli jsme, aby divák zapojil svoji fantazii.

Při představení bylo řečeno, že bychom měli zapojit svoji fantazii. Myslíte, že divák má velkou představivost?

P: Určitě ano. Fantazie člověka se pozná, hlavně po představení, jeho reakcemi. Divadlo už děláme nějakou dobu. Vždycky se ty různé hry snažíme hrát, jak si je představujeme my, a divák se k tomu staví poněkud jinak. Po svém. Takže stejně se

můžeme snažit, jak chceme, že Emil zabil protože..., si to divák vysvětlí jinak. Takže myslím, že divák má fantazie aleluja.

Kolik hodin jste strávili v knihovně, než jste zjistili, že je Baltazar žena?

V: (smích) My dobře víme, že to ženská nebyla. Měli jsme nedostatek herců, vlastně mužů. Proto jsme to vyřešili takhle. Myslím si, že to bylo dobré.

Improvizovali jste hodně?

P: Samozřejmě, že jsme improvizovali hodně. Mělo to svoji jistou kostru a psát každému do huby přesný text nemá smysl. Stejně na jevišti za prvé někteří herci nejsou

klubové pořady pod názvem Koktejl. Je to nepravidelné, třeba jednou za čtvrt roku.

V: Tam v poslední době právě my dva, spolu něco vymyslíme a předvedeme. Je to v podobném stylu. My všichni se snažíme dělat „komerční divadlo“.

Hrajete raději pro děti nebo pro dospělé?

P: Víceméně pro ty dospělé. Děláme spíše takové „srandičky“. Dělali jsme i pohádku spíše pro dospělé. Mohly ji zhlédnout i děti, ale nebyly z toho moc chytrý. Ale třeba tyto Tři krále zhlédly děti, a líbilo se.

Nevyhýbáte se hrát pro děti?

V: Ne. Ale pro děti je těžší hrát. Já už dlouho plánuji pohádku, která bude pro děti, ale ještě si netroufám. Ovšem rozhodně bych chtěla.

Jak se Vám hrála role čarodějnice?

V: Já jsem si tu roli přála zahrát. Po přečtení scénáře jsem řekla, že chci být čarodějnici. Když jsem říkala, že musím vymyslet něco pro ty děti, tak tam bude čarodějnice a to budu jenom já.

Jak dlouho režírujete?

V: Tohle byla v podstatě moje větší první věc, tedy nás dvou první společná věc. Jinak společně děláme ty Koktejly, které si vedeme i režírujeme.

Píšete si scénáře sami?

P: Předělávám scénáře. Ale jen pro stochovské je píšeme, dáme tam vtíp např. na někoho známého. Což by se

vlastně v jiných hrách vyskytnout mohlo, ale v jiném městě nebudou vědět o koho jde.

Co chystáte nového?

V: Teďka nepřipravujeme nic. Prostě nic, protože momentálně máme tři hry a je toho dost, takže máme všichni co dělat. Určitě se do něčeho pustíme, ale konkrétně nevím do čeho a ani kdy.

Sandra Nováková

Divadelní spolek Jiří Poděbrady, Ladislav Langr

Králobraní

Sobotní dopoledne se nám představil Divadelní spolek Jiří Poděbrady s původní hrou Ladislava Langra Králobraní. Předloha i samotná inscenace působí velmi ambiciózním dojmem. Historická freska z období bezprostředně po smrti českého krále Jiřího z Poděbrad v nebyvalé šíři

motivů a postav zachycuje mocenský boj o českou korunu se všemi průvodními jevy k takovému boji patřícími. Ústřední postavou klání je Johana z Rožmitálu, královna vdova, která usiluje o zachování svého vlivu na moci. A právě nejasnost a nejednoznačnost jejího počínání vyvolává

již v textu řadu otazníků. Není zcela zřejmé, zda je natolik silnou osobností, aby si svůj vliv zasloužila, je-li především milující matka a pak politička anebo, touží-li po vládě za každou cenu. Nejsou-li jasně na začátku rozdány karty, jsou pak některé motivace jejího jednání zamlženy nebo nejsou zřetelně artikulovány.

Nedůsledně vytčené ústřední téma problematizuje také některé motivy, jejichž funkce není zřejmá. Např. celý příběh Alžběty by vydal na samostatnou hru (jistě zajímavou), ale z hlediska královny Johany může působit nadbytečně, apod. Tyto problémy se promítly i do jevištní realizace. Absence soustředění se na hlavní téma způsobila nedůslednou hierarchizaci akcentů příběhu, vše jako by bylo stejně důležité, každá věta měla svou váhu, což je samozřejmě na divadle kontraproduktivní. Režisér (opět Ladislav Langr) umístil svou inscenaci do bezprostředního kontaktu s divákem - do poloarény. Tomu však nepřizpůsobil herecké výrazové prostředky, takže ve většině případů došlo k naddimenzování gest, mimiky i slovního jednání. Nejvíce asi uškodila nepřesně zvolená míra hlavní hrdince (Nataša Doležalová), která jinak přesvědčila o svých kvalitách. Nejlépe se asi s danými podmínkami vyrovnal Jan Novák (Hynek z Poděbrad), kterému dobře sekundovala Barbora Bilinová (Gerda).

Obdivuhodné bylo nasazení a soustředění, s jakými se celý soubor snažil příběh sdělit. Vydrží-li mu tato obrovská devíza do budoucna, jistě o Divadelním spolku Jiří Poděbrady uslyšíme mnoho pozitivního.

Milan Schejbal

Divadlo LUNA Stochov, Marie Litošová - Milan Pokorný

Cesta do Betléma

aneb Putování tří králů aneb Jak to určitě nebylo

Lehce vedené představení plné gagů. Divadelnost a fantazie obsadily jeviště. Smích hlediště. Text v podstatě pro loutkové divadlo a zde provedeno činoherně. Scéna prázdná, aby se na ní jen na chvíli objevil náznak či jednotlivost. A vůbec to nevádí. Naopak. Prostor je připraven pro herce a jejich kreace a inspiraci. To hlavní je improvizace, to hlavní je osvobození se a jevištní svoboda.

A přece je k představení nutno něco říci, neboť: jsme na krajské přehlídce.

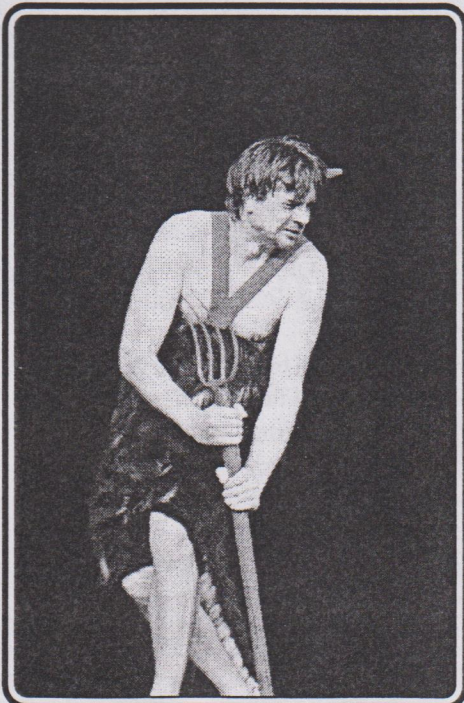
Počáteční čistota a použití podobných divadelních prostředků se postupně vytrácí, až dojde k nabírání z různých soudků. Obje-

vuje se aktualizace a dojde až téměř k humoru komunálnímu.

A tak jak šel čas. Představení otvírají tři andílci, naprosto rozkošní. Pak se zjeví Kašpar, Melichar a Baltazarová, zde stále ještě vše na úrovni. Pak přijde Čert - kouzelný. Herodes - divadelní nápad. Úchvatný balet a už představení tříští s příchodem protichůdných postupů, a tak to jde až do konce, který sám o sobě je problematický, a bylo by třeba na něm zapracovat.

To nic nemění na tom, že celé to je radostná záležitost a velice příjemný oddych. Nakonec lze zvolat: Divadlo ještě žije.

Karel Semerád

Divadelní spolek Tyl Rakovník, Jaroslav Kodeš Děvčata aneb Krvavá suita

Závěr letošního ročníku Wintrova Rakovníka patřil domácímu souboru. Je třeba konstatovat, že Divadelní spolek Tyl ukončil přehlídku na vysoké úrovni. DĚVČATA je inscenace, která vykazuje ve všech složkách téměř profesionální vybavenost. Scéna, kostýmy, svícení, herectví, aranžmá, výstavba situací, choreografie - to vše je poučeno divadlem - a celkový výsledek a jeho přijetí hledištěm tomu odpovídá.

Původní text Jaroslava Kodeše nastavuje jakýsi model uzavřené ženské společnosti - taneční skupiny, v níž se, při inscenování textu Lorcovy Yermy, odehrávají malá i velká dramata jejích členek. Přestože text odkazuje spíše k tomu, že tím prvním, co autora zajímalo, bylo téma rozporu mezi kariérou a soukromým životem mladých dívek, inscenace pak jednoznačně oproti textu preferuje příběh o boji o jednu hlavní roli a jednoho muže. A je to tak dobře. Díky působivému příběhu se tak téma stejně prosazuje. Lze tedy režiséra Kodeše pochválit za to, že se dovedl podívat zvenku na autora Kodeše.

Zbývá tedy, a to je v podstatě hlavní výtka vůči inscenaci, vyčistit představení od zbytků toho původního modelu a posílit linku příběhu a jeho vzrůstající napětí. Především v dokreslení vztahů jednotlivých děvčat vůči onomu jednomu muži. Toho je pak, domníváme se, potřeba ještě více určit. V okamžiku, kdy sledujeme téměř detektivní příběh, je totiž třeba přesněji zkonkretizovat hlavní indicie zápletky. Velmi důležité a zcela jistě účinné by mělo být také zdůraznění vzrůstající nervozity v souvislosti s blížící se premiérou. To by pomohlo nahradit původní nepravděpodobnou modelovou okolnost „uzavřeného domu“.

Poslední poznámka k režisérovi i autorovi:

dialog děvčat by mohl být živější v jazyku i v temporytmu, pane Kodeši.

Rakovnická DĚVČATA otevřela mnoho podnětů k diskusi a je téměř jisté, že i dnešní

diskuse napomůže k tomu, že jejich divadelní život se bude ještě proměňovat. Přimlouvám se za to.

Kateřina Fixová

Zkouším do premiéry, reprízy mě nebaví

Zjistila jsem, že odborná porota uvítala mezi sebe novou členku. Jmenuje se Romana Tůmová a zabývá se kostýmy.

Jak jste se dostala do divadla?

Já jsem chtěla dělat divadlo. Když jsem studovala, na DAMU se muselo studovat kostým i scénografie dohromady. Měla jsem zdravotní problémy, proto jsem studovala na umělecko průmyslové škole - oděvní ateliér.

Hrála jste někdy divadlo jako takové?

To se tak nedá říci. Já jsem jednou v „lidušce“ Milanovi Schejbalovi hopsala po jevišti v davu, když potřeboval zpívat, a

zjistila jsem, že mě nebaví reprízy. Byla jsem ochotna zkoušet do premiéry a pak mě to přestalo bavit. A od té doby jsem na jeviště nevlezla.

Co říkáte divadelním představením, které jste tu zatím viděla?

Já už jsem nějaké ty akce obrazila. Dříve jsem jezdila po celých Čechách vybírat na přehlídky. Myslím, že jsou roky, kdy se urodí více a roky, kdy se toho urodí méně. Myslím, že tento rok se urodilo méně. Ale

snad se to ještě zlepší.

Jak se Vám zatím líbí kostýmy?

Kostýmy se trochu zlepšily. Soubory se snaží víc vyrábět samy. Když jsem já začínala, tak kostýmy byly z různých fondů divadel. Byly všelijak splácené. Byly daleko horší.

Navrhujete i kostýmy do pohádek u filmu?

Ne že bych se tím nezabývala. Ale kdyby mě někdo oslovil, tak bych možná do toho šla. Ale většinou se mi poštěstí dělat u divadla.

Sandra Nováková

Muž, který běžně funguje

Po představení Divadelního spolku Jiří Poděbrady **Králobraní** jsem neotálel a odchytil si režiséra a autora textu **Ladislava Langra** už při bourání scény a zeptal se ho na pár věcí.

Jak váš text vznikl? Co bylo na začátku, jak se vyvíjel apod.?

Mě zajímá historie, a tak jsem v ní objevil takovouhle epizodku, že kdysi kdesi se Johana z Rožmitálu postavila proti Maďarům a že když zemřel Jiřík z Poděbrad, tak jí bylo čtyřicet, takže asi nechtěla být v ústraní. To byla základní historická situace, ze které hra vychází, a do ní jsme zasadili všechny ty více či méně historické figury.

Nechal jste se při psaní předlohy inspirovat i současným politickým děním?

V zásadě říkám, že tato hra byla přispěvkem k volebnímu roku do zastupitelstev, do obecních voleb, do parlamentních voleb, do senátních voleb až k prezidentským volbám.

Ve Vaší hře je i pár peprnějších scén, měli jste s nimi někdy u diváků problémy?

Na plakát jsme a priori napsali, že přístupnost je od dvanácti let. Pravda, ve hře hraje i jedenáctiletá herečka, ale to je v zásadě jedno. Nicméně tou přístupností jsme se tak trochu chránili a na druhou stranu i přitahovali diváky. Dneska jsme hráli už jednátřicáté představení, hru už vidělo asi dva tisíce lidí, ale zatím nám žádný pruderní divák nic nevyčítal. Kromě toho, že třeba hrajeme špatně.

Držel jste se při režirování hry svého textu, anebo jste jej během zkoušení měnil?

Já říkávám, že hrajeme jakoby sousedské divadlo, protože obsadím všechny sousedy. Každý, kdo šel okolo dostal roli, čímž jsem

si samozřejmě na sebe upletl bič, protože přišel jeden a: Já bych si rád zahrál, ale nebudu si pamatovat text, a tak dostal roli němého, nebo někdo říkal: Byla bych ráda, kdyby si tam mohla zahrát ještě dcera, a tak jsem připsal roli dcery, poté jsme museli ještě vyškrtnout jednu roli, protože herečka se s námi trochu nepohodla. Takže takhle vlastně hra vznikala, což byla i výhoda, že?

Co chystáte dál?

Já se osobně chystám nejdřív vynadat souboru, protože se druhá polovina představení nepovedla, sedla si, jak se říká, na zadní část těla, protože stačí jeden dva výpadky a tempo a rytmus, který běžně v představení funguje, tam najednou není. A poté, co se vzpomatuji, tak budu dopracovávat další hru. Chtěl bych někdy koncem roku udělat detektivní hru ze současnosti a divadelního prostředí. Pracovně se jmenuje Z technických důvodů zrušeno. *Adam Doležal*

Ear Wars Episode IV: To be continued...

Proklel jsem kolegu Bonda. Jak je zatraceně možné, že on se na každé své misi tváří tak odpočatě a tak „britsky“ samozřejmě? V jednu chvíli jsem se snažil o něco podobného a připadal jsem si jako magor, ne jako Brit. I když možná právě v tom je to kouzlo... Pokud ano a pokud platí úsloví, že kultura charakterizuje nejlépe národ, začnu možná Brity pohrdat. Ale dosti srovnávacích úvah.

Musím přiznat, že už na začátku představení Divadelního spolku Jiří Poděbrady **KRÁLOBRANÍ** se mnoho diváků pozastavovalo nad přesunutím

hlediště do jeviště. Další informace je sice spekulativní, ale soudě dle výrazů na obličejích, některým divákům nejspíš vadilo, že herci k nim zrovna v tu chvíli mluví zády. Jinak měli diváci zavřené pusy a sem tam i oči. (Což je vlastně také odpozorovaná zpráva... Že bych přejmenoval rubriku?) Při jedné scéně, kdy se na jevišti nacházel jeden z červenobíle vyvedených pážat s asi pěti dalšími postavami, řekl nějaký, nejspíš horlivý, sportovec přede mnou: Ten slávista tam stojí jako jouda.

CESTU DO BETLÉMA aneb JAK TO URČITĚ NEBYLO od Divadla LUNA Stochov jistá dáma s úsměvem na rtech nazvala hezkou estrádou a z útržků jednoho za chůze prováděných rozhovorů jsem se

dozvěděl, že by se představení možná lépe hodilo na Popelku.

DĚVČATA Divadelního spolku Tyl Rakovník potěšila dějově leckterou ženu a vzhledově leckterého muže. Scéna ohnivého flamenga se však líbila zastáncům obou „táborů“. Samozřejmě se našli i pohlavní extrémisté, a tak se sál po skončení

představení doslova hemžil nárážkami typu: No jo, to jsou ty ženský, či případně: Chlapi jsou všichni stejný.

A tak musím skončit na odvěkém rozhraní mezi mužem a ženou, mezi černou a bílou, jin a jang mezi pravými utopenci a kupovanými na benzínové stanici. Není to veselý závěr, ale přiznejme si, který závěr je stoprocentně radostný? *- ad -*

DNEŠNÍ PROGRAM

Neděle 30. března 2003

10.00 hodin

HOST PŘEHLÍDKY

INDICKÁ INSPIRACE

Vystoupení taneční umělecké skupiny DAMARU

11.30 hodin

**VYHLÁŠENÍ VÝSLEDKŮ
A ZAKONČENÍ PŘEHLÍDKY**

Akteři divadelních představení vyhlíží svou hereckou příležitost na dalších ročních Wintrova Rakovníka, zatímco opodál stojícího námořníka Romana zlákaly noční radovánky. Fandíme Františku Šlukovrbovci (zcela vlevo).

foto Jaroslav Redl